

KYRK & NYTT



SOMMAREN 2012



Bildhuggare Inge Rolander överlämnar konstverket "Listers härads vapensköld" till Mjällby församling genom kyrkorådets ordf. Marcus Bernhardsson. Fotograf: Sarah Pallin, BLT

Svenska kyrkan 
MJÄLLBY FÖRSAMLING

Vi har fått en pilgrimsled



Pilgrimsvägen

Vid reformationsriksdagen i Västerås år 1544 klippte Gustav Vasa banden med Rom och pilgrimsfärderna i Sverige avskaffades. Nu återupprättas pilgrimslederna på våra breddgrader och en huvudled kommer att gå från Santiago de Compostela i Spanien till Nidarosdomen i norska Trondheim. Mjällby kyrka och Mjällby församling utgör nu en del i detta stora pilgrimsvägnät.

På den norra Iberiska halvön kallas denna pilgrimsled "Jakobsleden", efter S:t Jakob, en av Jesu apostlar, som skall ligga begravd i Santiago de Compostela. I trakterna kring Vadstena heter en del av pilgrimsleden "Birgittaleden", detta efter det svenska helgonet, heliga Birgitta (död 1373), som verkade i trakten. Och för att nämna ytterligare ett exempel, så heter leden i nejden kring Trondheim "S:t Olavsvägen", efter Olov den helige, vars relikier efter hans död 1030, kom att förvaras i Nidarosdomen.

En pilgrimsvandring leder alltid till en helig plats, ofta en kyrka, som är ett mål eller ett delmål i en vandring. Likväl är den yttre vandringen endast ett redskap, en fysisk utmaning i Guds fria natur, för den viktigaste av vandringar är den som leder inåt i oss själva, in mot den heligaste av alla platser – mötesplatsen med Gud.

Pilgrimer som vandrar under klockringning från Kiaby kyrka till Blekinge.



En pilgrimsvandring till Mjällby kyrka, tolkad av Richard Svensson (2012). En pilgrimsfalk visar den vandrande vägen, medan gula pilgrimsrosor kantar den vallfärdandes stig. På hatten skymtar en pilgrimsmussla, som är symbol för pilgrimer från Santiago de Compostella i Spanien.

Den 20 maj i år invigdes pilgrimsleden i Blekinge. Invigningen föräntades av biskopen i Lund, Antje Jackelén, genom en mäsas i Bräkne-Hoby kyrka. Ledens invigning påbörjades dock redan tisdagen den 15 maj, med allmän pilgrimsvandring från väster och den 17 maj från öster mot mässan i Bräkne-Hoby kyrka. Den västra vandringen tog sin början i skånska Kiaby kyrka, där pilgrimspräst Anna Alebo kl. 08.00 om morgonen gav de begynnande vandrande en sändningsmäsas. Samma kväll välkomnades de vallfärdande till Sölvesborg av S:t Nicolai kyrkans klockor. Följande dag kl. 09.45, onsdagen före Kristi Himmelfärds dag, bröt man upp efter hållen morgonmäsas i S:t Nicolai kyrka, varpå vandringen mot Lister påbörjades och där bl.a. Pat-

rik Carlsson, Solveig Wollin och under tecknad anslöt sig.

Strax före kl. 11.00, till ett underbart vackert majväder och en klarblå himmel med några cirrocumulusmoln och drillande sädesärlor, sjungande näktergalar samt flugsnappande svalor, korsade vi församlingsgränsen mellan



För mer information ang. pilgrimsleden, se

*www.svenskakyrkan.se/mjallby.alt
anslagstavlan vid pastorsexpeditionen, eller den nya pilgrimsskylden vid stora entrén till kyrkogården.*



Sölvesborg och Mjällby. Lister-slättens öppna ängar och fält med spirande försommargrön fågring och gyllene rapps-fält, bredde här och var ut sig likt en inbjudande örtagård. I fjärran skymtade vår vitkalkade kyrka och strax efter kl. 11.30 bröts försommarens, med fågelsång kantade tystnad, av att Mjällby kyrkas tre klockor började ringa för att hälsa pilgrimerna hjärtligt välkomna till vår bygd. Ringningen avslutades genom niofaldig Jungfru Mariaklämtning, då vi som vandrade, trädde in i kyrkan till en middagsbön. Mjällbys del av denna mycket stora europeiska pilgrimsled var så invigd.

Anna Alebo, pilgrimspräst i Lunds stift, har varit en av de ledande krafterna i denna leds tillblivelse och undertecknad har varit Mjällby församlings representant i ledens konkreta framtagande i vår bygd. Anna Alebo har författat följande text som berör Mjällby kyrka och som hon ger rubriken:

Helig tid

Var sekund är en gåva, varje andetag en välsignelse. Ändå behöver vi ibland stiga åt sidan och lämna vardagens rutiner. Vi behöver helig tid. I Bibeln berättas att Gud arbetade i sex dagar med att skapa allt liv på jorden. Här kunde skapelseberättelsen ha slutat eftersom jobbet var klart. Men Gud skapade också en sjunde dag. På den dagen vilade Gud och njöt av sin skapelse. I obruten tradition sedan

medeltiden har klockorna i Mjällby ringt in veckans sjunde dag på ett och samma sätt. Vid lördagens helgsmål kl.18 sker den första av de fyra helgringningarna då stora klockan ringer i sju minuter. Därefter klämtar en hammare tre gånger på stora klockan, sedan på mellanklockan och sist på den lilla klockan. Det berättas att kvinnor och män brukade falla på knä och be till Jungfru Maria vid varje klämtning. Efter reformationen fort-

satte man att stanna upp men bad istället med orden:

I Jesu namn. Varje gång kyrkklockor ringer till helg är det Gud själv som bjuder in oss till helig tid. Till vila, gemenskap, lovsång och till att njuta av livet.

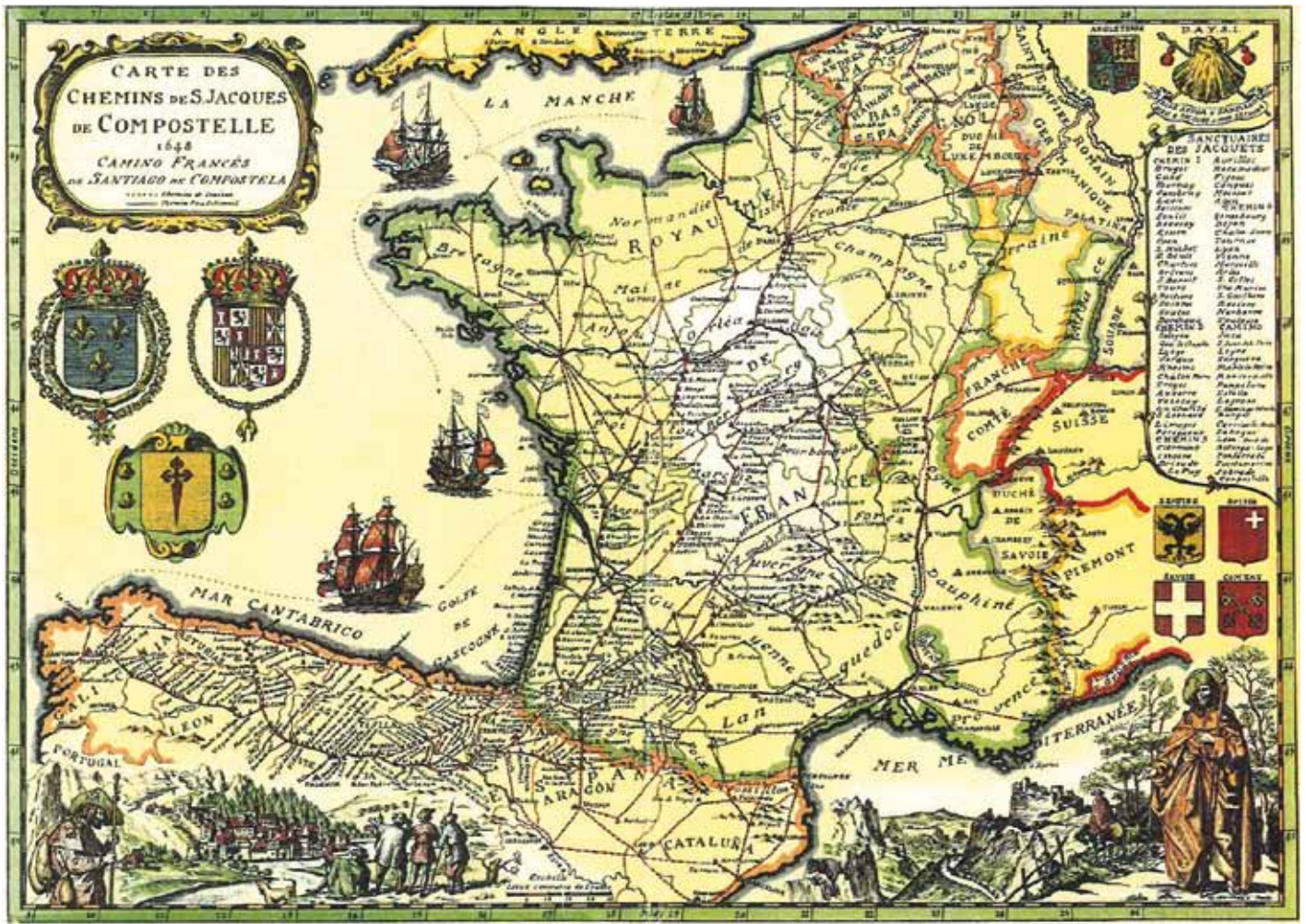
Under invigningsdagarna i maj ringde klockorna i de kyrkor som pilgrimerna passerade/besökte, med såväl välkomst- som sändningsringning.

Ordet pilgrim kommer från latinets *peregrinus*, vilket betyder främling; alltså en person som ger sig av från det hemvanda, både vad gäller inre som yttre identitet, varigenom den sökande kan ta emot nya erfarenheter, möten och insikter, ensam eller tillsammans med andra pilgrimer.

En vandring kan vara några timmar, en dag, en vecka eller längre. Ofta går en sådan vandring ute i den vackra naturen: genom skogar och öppna fält, över åar och berg eller längs havets stränder, men kan även gå mitt inne i en stad. En pilgrimsvandring går dock nästan alltid till en helig plats, ett ställe



Mjällby kyrka är nu en pilgrimskyrka samt är en del av det nätverk som "Pilgrimsvägen Skåne Blekinge" utgör. Pilgrimspräst Anna Alebo höll den 16 maj en inspirerande bygdehistorisk afton om pilgrimsvandring.



Pilgrimskarta A.D.1648

Pilgrimsleden forts



där himmel och jord möts.

En pilgrimsvandring kan göras av många olika anledningar. En del är kanske historiskt och/eller kulturhistoriskt intresserade och vill måhända vandra i ett medeltida helgons fotspår. Några tycker om friluvsliv och att fotvandra. Några vill kanske fördjupa relationen till sig själv, till andra eller till Gud. Den yttre och fysiska vandringen hjälper pilgrimen att göra en såväl inre som själslig resa. Under vandringen upptäcker många nya sidor av sig själv, vilket vanligtvis resulterar i nya perspektiv på tillvaron. Vid pil-

grimsvandring i grupp förekommer möjlighet att växa och bli berikad genom möten med andra.

Gud är Ande, som inte är bunden till någon särskild plats, men likväl finns det platser där Gud träder människan särskilt nära och där hon inlemmas i ett kontemplativt sammanhang, som verkar fruktbringande på hennes andliga liv. Därför är det inte felaktigt att påstå att en pilgrim, som går från altare till altare, kan be med fötterna. En vandring gjord med öppna sinnen och av fri och otvungen vilja, kan således bli en bön.

Text & foto: Marcus Bernhardsson

Konstnären Richard Svenssons pilgrimstavla (2012). Sju nyckelord och dess symboler kännetecknar en pilgrim. Dessa är: Skorna, långsamhetens och beredvillighetens symbol. Staven, frihetens symbol, för en pilgrim att luta sig emot. Tältet, enkelhetens symbol, för en enkel livsstil. Kappan, tystnadens symbol, att vara omsluten av den goda tystnaden. Hatten, bekymmerslöshetens symbol, skydd och utrymme för tankar och bön. Ränseln, delandets symbol, att gå med lätt packning genom livet. Korset, andlighetens symbol, den kristna pilgrimens igenkänningstecken.

Mjällby församling på knä?



Församlingens medlemmar har väl alla någon gång knäböjt i vår kyrka. För generationerna före oss var det säkert en större självklarhet än idag att knäböja vid altaret. För de flesta är det första gången vid konfirmationen och för många blir det kanske också enda gången.

Oavsett hur aktiva vi är i det kyrkliga livet här i Mjällby så har vi alltid värnat vår kyrka och vår församling. Kyrkan står bokstavligen mitt i byn. Våra förfäder byggde kyrkan, generationerna har förvaltat den och detta har lett fram till den kyrka som vi idag värnar. Med större och delvis annan verksamhet än då, men med samma starka känsla för vår kyrka. Svenska kyrkan är idag satt under press från många håll. Vår församling är inget undantag, men här i Mjällby är de sammanhållande krafterna ovanligt starka. Människorna på Lister är ju genom historien inte kända för att gå ner på knä inför den världsliga överheten.

Vår självständighet som församling är dock inte självklar fastän att vi kanske upplever den så. En förändring, som vi ännu inte sett resultatet av, är på väg. Redan 1997 fattade stiftsstyrelsen beslut om en förändring, som innebär att enprästs pastorat på sikt skall försvinna. Mjällby är inget enprästpastorat. Vi har därför inte upplevt att stiftets beslut i första hand skulle beröra oss. Efter beslutet 1997 var det länge tyst tills stiftet ordnade flera seminarier, som bl a skulle leda in tankarna på de kommande förändringarna. Som deltagare i dessa seminarier upplevde vi dock att budskapet var otydligt och

att det inte gavs tillräckligt med tillfällen att lämna synpunkter. Vi har hela tiden agerat utifrån att vi är en självständig och stark församling, som inte är i behov av hjälp eller omdaning. Vi har också tydligt redovisat vår vilja att hjälpa de församlingar, som i motsats till oss, befinner sig i denna situation.

Stiftet har nu utvärderat seminarierna och annat förarbete och har därvid kommit fram till att enprästpastorat skall upphöra senast år 2014. Mjällby församling har på inbjudan av stiftet deltagit i möte med Gammalstorp/Ysane och Sölvesborg. Inför mötet fanns fortfarande möjligheten för de tre församlingarna att både uppfylla stiftets krav och samtidigt leva vidare som fria församlingar. Vi från Mjällby betonade starkt att vi inte kunde ge upp vår självständighet som församling, men att vi på annat sätt ville bidra till att hjälpa G/Y, som föreföll helt uppgivna. Sölvesborg redovisade samma inställning som vi i Mjällby. Mötet och efterföljande möten, som Mjällby dock ej inbjöds till, resulterade i att stiftet nu i beslut från ovan (biskopen) har meddelat att alla tre församlingarna i kommunen skall gå samman och bilda ett treförsamlings pastorat. Utan synlig hänsyn till tradition och kulturella värden och med en stor risk att förlora själva själen i verksamheten, nämligen känslan för den egna församlingen. Uppenbarligen var man i Lund redo att offra två starka självständiga församlingar för att genomföra ett beslut från 1997.

Det som möjliggjorde detta var G/Ys tidiga beslut att anamma allt som framförts från stiftet och att inte redovisa egna idéer och förslag för hur man kunde fortleva som egen församling. Utöver biskopens brev kom från stiftets jurist en remiss till de tre församlingarna.

I remissen önskar man nu få församlingarnas syn på att bilda en samfällighet bestående av de tre församlingarna. Namnet skulle vara Sölvesborgs Kyrkliga Samfällighet. Inför svaret på denna remiss har Mjällby och Sölvesborg beslutat att gå in med ett gemensamt svar medan G/Y tycks godta remissens förslag utan några av oss kända förbehåll. Mjällbys och Sölvesborgs starka övertygelse att fortsatt vara egna, fria församlingar har fått alla engagerade att diskutera hur man kan uppnå detta och samtidigt hjälpa G/Y ur deras enprästsituation. Eftersom tydligen G/Y, i motsats till Mjällby och Sölvesborg, inte strider för en egen församling så formas därur möjligheten att dela G/Y församling så att Gammalstorp läggs till Sölvesborg och Ysane läggs till Mjällby. Denna delning skulle kunna ske med små justeringar av församlingsgränserna mellan Gammalstorp och Ysane.

Vår församling skulle då, liksom Sölvesborg, få behålla kyrkoherden och den organisation som finns idag. Verksamheten i Ysane församling skulle därmed uppgå i vårt församlingsarbete inom vårt församlingsnamn. Denna lösning är inte vad Mjällby församling spontant har önskat sig. Men den ger förutsättningar för att Mjällby, liksom Sölvesborg, kan fortleva som en väl fungerande församling. Besluten om förändring i församlingarna ligger nu nära i tiden. 2014 skall förändring vara genomförd. Vi bör alla ställa in oss på den mentala resa som innebär en möjlighet till att det även i framtiden inom den svenska kyrkan skall finnas en församling som heter Mjällby Församling.

Ebbe Södergren

Carl Adrian

prosten som blev en legend på Lister

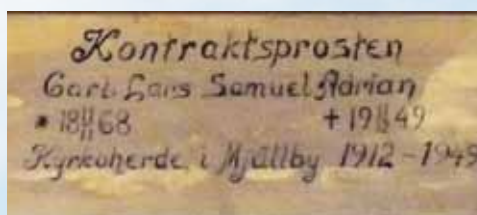


100 årsminne. I juni 2012 är det 100 år sedan Carl Adrian blev kyrkoherde i Mjällby församling. Fotograf: M.B., 2012

I min bönekammare, där det ofta stormat men där Guds frid minst lika ofta fallit som svalkande aftondagg på en solbränd hed, finns tvenne porträtt nära till hands för min sökande blick. Båda porträtten föreställer gamle prosten Carl Adrian i Mjällby. Det ena visar honom i hans krafts dagar. Med knäppta händer sitter han och tittar med fast och ömmande blick ut över sin stora församling. På det andra porträttet är prosten en gammal och brunten man, en from och långtande Simeon som frenetiskt synes tråna mot det himmelska Kanaan. Trots detta härstammar denna halvt klassiska bild från ett protestmöte som prosten Adrian kallat till i sin levnads sena aftonstund. En idrottsförening i hans vidsträckta pastorat hade nämligen hotat med att kalla en nakendansös till föreningens sommarfestligheter. Men den, som sin höga ålder till trots, reagerade mycket negativt mot detta var den stränge och renlärige schartauanen Adrian. Denna reaktion säger väl det mesta om prosten Adrians nitälskan för Guds rikets utbredande i hans församling. Med andens svärd stred han hela livet igenom ute vid de yttersta fronterna och inte ens när de lekamliga krafterna svek honom ville han dra sig tillbaka.

Den som går att teckna ett porträtt av Carl Adrian (kyrkoherde i Mjällby i 37 år) han måste också teckna ner en legend. En legend blev nämligen Adrian redan under sin livstid, och som en legend skall han bevaras åt kommande släkten på den stormiga Listerhalvön. För min personliga del nalkas jag alltid hans minne med den djupaste vördnad. Jag gör det därför att jag under några rika barndoms och tonår s.a.s. fick uppleva prosten Adrian på nära håll. Det var han som på sin svarta cykel kom till våra examensdagar uppe i byskolan och det var han som jag uppfattade som någon sorts Guds ställföreträdare när jag som litet barn satt vid mors sida i kyrkbänken. Inte förrän han trätt framför Herrens altare, skrudad i sin svarta prästkappa, hade kyrkorummet nått sin fullödighet. Man kände på sig att innan dess fattades något högst väsentligt. Det var kort och gott kontraktsposten Carl Adrian som saknades, och därmed saknades allt.

Men låt mig nu börja från början vad gäller nedpräntandet av Carl Adrians sällsamt vackra livsvandring. Han föddes i nådens år 1868 och då närmare bestämt den 11 november. Intåget till denna snöda värld gjorde han i Ullstorps prästgård nere i Österlen och när han föddes kunde det sägas att ett nytt och lovande skott slagit ut på det gamla prästerliga Adrianska vårdträdet. Släkten Adrian är nämligen en mycket gammal och vittförgrenad prelatiskt. Inget var väl därför naturligare än att också gossen Carl Lars Samuel i det Ullstorpska prästhemmet skulle vandra själasörjarens väg. Efter grundläggande studier skrev han in sig vid teologiska fakulteten i Lund och den 4 juni 1899 hade Carl Adrian nått sitt stora och efterlängttade mål. Då prästvigde han av synnerligen nyttillträdde Lundabiskopen och överhovpredikanten Gottfrid Billing. Jag har ofta undrat över varför Carl Adrian icke blev färdig som präst förrän i sitt 31: a levnadsår. Ett envist rykte vill göra gällande att dåvarande domprosten Olbers i Lund på något sätt skulle vara orsak till detta. Det må vara hur som helst med den saken – sällan eller aldrig har en så nitälskande och predikokunnig kyrkoherde verkat i det vidsträckta och arbetsamma Listerlandspastoratet.



I likhet med den tidens präster hade Adrian många missiv innan han slutligen på allvar blev befördrad. När han kom till Mjällby 1912 hade han bakom sig en elvaårig rikt välsignad tjänst som domkyrkoadjunkt i Lund. Under sin predikstol där hade han samlat stora skaror och då inte minst från den akademiska världen. De hade lärt sig att älska den unge adjunkten Adrians djupt evangeliskt-lutherska förkunnelse och de återvände gärna söndag efter söndag.

När den gammalkyrklige och fromhetsivrande Carl Adrian i sin allra bäs-

ta år, 44 år gammal, gick att mottaga herdeämbetet i Mjällby kom han till en bygd där lågkyrkligheten slagit djupa rötter. Missionshusen hade vuxit som svampar ur jorden men den renlärige Carl Arian lät sig icke varesig bevakas eller påverkas. Han följde den väg som han lovat sin Herre och Gud vid sin prästvigning och han vek aldrig av ett tum från den vägen. När provningarna och förföljelserna nådde honom var han orubblig. Likt klippan i havet tedde han sig när man gick till storms mot hans läroåsikter. Typiskt för Carl Adrian och hela han välsignade livsvandring var det Jeremia ord, med vilket han inledde sin inträdespredikan i Mjällby kyrka söndagen den 2 juni 1912. Det heliga profetordet lyder så: ”Du skall gå dit jag sänder dig, och predika vad jag befäller dig.”

Man kan gott säga att Carl Adrian var stugprästen på Lister. På sin svarta damcykel, ärvd efter hans gode vän kyrkoherde Gustaf Adolf Svensson i Fridlevstad som dog i spanska sjukan 1918, företog han långa resor ut till halvöns byar och fiskelägen. Han aviserade aldrig sin ankomst. Rätt vad det var stod prosten där innanför stugtröskeln och naturligtvis hade han andlig spis i bagaget. Han ville så det ädla sädets. Inte bara från predikstolen och ute vid de öppna gravarna utan lika mycket ute bland människorna där de gick i sina gråa vardagsgärningar.

För Carl Adrian fanns inga pensionsåldrar. Han kunde säkert i likhet med gamle skalden Bo Bergman utbrista att anden kan aldrig pensioneras. Ett gott bevis för att Adrians ande icke kunde pensioneras var att han vid den relativt höga åldern av 67 år mottog prostämbetet i Listers och Bräkne kontrakt. Vid den åldern brukar ju präster i gemen ta avsked från sina tjänster, men någon tanke åt det hållet hade aldrig den särpräglade Mjällbyherden. För honom existerade alltid den gyllene regeln: ”en gång präst alltid präst, en gång kallad, alltid kallad”.

Adrian var som bekant ingen vän av fria andliga rörelser. Han insåg säkert den fara som låg i denna form av kristendomsutövning. Kanhända såg han redan på den tiden i en vision vart det kan bära hän när Guds ande inte får

Carl Adrian

*prosten som blev en legend på Lister
forts.*

vara med. Kanhända såg han det farliga som ligger i sådana rörelser när Guds ande ersätts med underhållning.

En domedagspredikan av Guds nåde lät Carl Adrian falla över Listerlandet söndagen den 17 juli 1932. Då hade han, helt oväntat, kallats av missionsvännerna till att inviga Siretorps Lutherska Missionshus och han tog verkligen tillfället i akt. Gång på gång lät han apostelns ord "lätom oss icke övergiva vår församlingssamfundning så som somliga hava för sed" dåna ut över den månghundrahövdade skaran som satt där nere i bänkarna och svetades i den heta högsommaren. Adrian höll styvt på den stora, vita och vackra sockenkyrkan där uppe i kyrkbyn. Han menade att det behövdes inte fler bönehus i församlingen. Hans timlånga predikningar där uppe under söndagarna innehöll allt vad församlingssamfundning behövde. Både lag och evangelium i väl avmätta portioner.

Carl Adrian var trösteprosten framför andra. Hans griftetal lyfte de sörjande till himlen och hans ord ute vid de öppna gravarna torkade bort mången tår. Som en sann herde tog han sig an sina får. Han satte sig in i deras bekymmer och deras inre kamp. När jag om sommaraftnarna vandrade fram över de rosensållade viloåkrarna på Mjällby kyrkogård då kan jag alltid i andanom se gamle prosten framför mig. Se honom stå där lutad över sorgedoksbeslöjade människor.

I prostgården i Mjällby hade Carl Adrian ett helt hov av tjänstefolk omkring sig alldeles precis som det skulle vara i ett gammalt anrikt herdetjäll. Där rörde sig hans pigor och hans trädgårdsmästare. Där sågs hans diakon komma skridande utmed grusgångarna. Han hette förresten Axel Berglund.



Mjällby kyrka. Fotograf: M.B., 2011

I sammanhanget bör kunna nämnas att Carl Adrian var den förste kyrkoherden i vårt land som anställde församlingsdiakon. Och nog kunde han behöva det isynnerhet som han de första fyra åren i Mjällby var totalt ensam präst. Han förste komminister kom nämligen inte förrän år 1916. Han hette Otto Hyllner och slutade sin korta levnad som kyrkoherde i det dåtida Köpinge Lyngsjöpastorat.

Den mest gripande minnesbild vi har av gamle prosten Adrian daterar sig från söndagen den 18 september 1949. Nära 81-årig tog hand så avsked av sina församlingssamfundare efter 37 år som deras herde. Han var då en bruten, livstrött och utarbetad man. Tärd och mager satt han vid ett bord framme i koret och talade. På bordet stod ett vattenglas, mot vilket han ofta sträckte sin darrande hand. Hans avskedstema var: "Farväl, i himlen råkas vi." Det föll många tårar i Mjällby kyrka den dagen och tusentals händer fick prosten trycka.

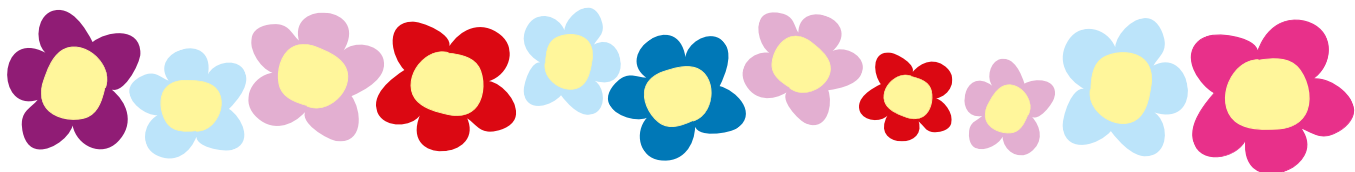
Efter avskedet bosatte sig prosten och hans maka, prostinnan Ebba i Båstad hos sonen kyrkoherde Samuel Adrian. Där inrättade prostparet ett litet rum som de kallade för "lilla Mjällby" och man förstår dem. De kunde helt enkelt inte släppa tankarna på sitt kära pastorat där nära fyra decennier tillbringats.

Redan samma år, den 11 december, gick Carl Adrian in i den eviga sabbatsvilan. Hans maka prostinnan Ebba Adrian levde ända till sitt 96:e år. Hon kallades hädan 1965.

Några dagar före jul 1949 vigdes posten till evig vila i S:t Petri Klosters kyrka i Lund. Han jordfästes av sin efterträdare i prostämbetet, kontraktsprost Lauritz Schöldtz, Bräkne-Hoby och likpredikan hölls av Adrians gamle trofaste vän, förste domkyrkokomminister emeritus Jöns Linders. Härskaror följde Adrian till graven, och inte minst kom dessa från Mjällby.

Ett rikt andligt arv fanns att förvalta i Mjällby efter Carl Adrian. Tyvärr har detta arv förskingrats. Visst finns det ännu en liten spillra av gammalkyrklig äkta fromhet kvar i byarna och fiskelägena men ack, huru länge. Vi lever i en tid då den egna förträffligheten jagar bort Guds ande. Man vanhelgar gamle prosten Adrians minne men det sker säkert inte ostraffat. Frid över kontraktsprosten Carl Adrians minne. Han, om någon kunde visa vägen till himlen. Vi har aldrig tidigare haft och kommer aldrig mer att få en så nitälskande herde och själasörjare i Mjällby.

Ove Johnsson



Sommrandakter

i några av västra Blekinges kyrkor

Onsdag 20 juni kl 19

”KYRKAN VID VÄGEN”

Ysane kyrka

Onsdag 27 juni kl 19

”FRÅN BÖNER TILL BÖNOR”

Asarums kyrka

Onsdag 4 juli kl 19

”GAMMALT MÖTER NYTT”

S:t Nicolai kyrka, Sölvesborg

Onsdag 11 juli kl 19

”ATT VÄXA I DOPKLÄNNINGEN”

Olofströms kyrka

Onsdag 18 juli kl 19

”SYMBOLERNA I TRIUMFBÅGEN”

Kyrkhults kyrka



Onsdag 25 juli kl 19

”VAPENSKÖLD OCH RIDDARTID”

Mjällby kyrka

Onsdag 1 augusti kl 19

”BRUDKRONA UR TIDEN”

Åryds kyrka

Onsdag 8 augusti kl 19

”UNDER TAK AV 100 SOLAR”

Mörrums kyrka

Onsdag 15 augusti kl 19

”VÄLKOMMEN OMBORD”

Carl Gustafs kyrka, Karlshamn

Efter andakterna

bjuder vi på enkel fika!

Svenska kyrkan 
VÄSTRA BLEKINGE

Detta hände för 50 år sedan

(Hämtat ur Sölvesborgstidningen)

19 juni Kommunalnämnen anser icke ha möjlighet att föreslå någon utbyggnad i Siretorp-Mörby med tanke på det vanskliga i att i dagens läge bygga nya samhällen, då kommunen redan har ett flertal mindre tätorter. Förslaget omfattade ett tilltänkt område med en areal om ca 18 ha där det finns ett 20-tal fastigheter. Fullt utbyggt skulle området inrymma en villabebyggelse för ca 500 personer. Nämnden föreslog låta frågan om utförande av vatten och avlopp vila i avvaktan på slutförande av andra arbeten.

28 juni 10 mål! När Hörvik gjorde en bravad och slog ut Mjällbys div. III-lag ur DM-turneringen. Hörvikens IF segrade nämligen på Gröna Vallen med 6-4. Bäst i Mjällby var Gerhard Mattsson och i hemmalaget var Göran Persson och Jan Södergren de främsta.

3 juli Jordgubbsplockningen har satts igång och premiärpriset är 3 kr litern.
- Stora mängder sill fångas f.n. utanför Hanö, där trålarna "Harriet" och "Havet" landade inte mindre än 160 lådor prima sill och ett annat trålarlag "Kvarnön" och "Majvor" förde in 125 lådor.
- De gamlas dag i Mjällby är något som kommunens åldringar ser fram emot varje år med glada förhoppningar. Arrangör är de sjukas vänner i Mjällby, som kunde glädja sig åt att inte mindre än omkring 180 pensionärer hade mött upp. Från olika delar av kommunen hade ett 30-tal bilägare gratis ställt upp och skjutsat gästerna till kyrkan, där andaktsstund med nattvardsgång leddes av komminister Henry Håkansson. I församlingshemmet där fru Nancy Wahlström hälsade välkommen bänkade man sig sedan vid vackert dukade bord och medlemmarna i de sjukas vänner svarade för serveringen. Kantor Dahlberg med dottern Eva bjöd på musik till violin och piano. Armand Jönsson berättade om hanöfödde Oskar Kronsjö som blev kyrkoherde i Jämshög. Fröken Emma Andersson, Västra Näs, sjöng några sånger och kyrkoherde Rudolf Stjernqvist läste dikter och slöt med en betraktelse.

29 juli Mjällby hemvärnsförening höll på söndagen sitt årsmöte under



Rorsman Knut Olofsson vid rodret ombord på "Kungsholm". Kortet tillhör Jonny Knutsson.

ordförandeskap av kyrkvård Olof Thomasson, Lörby. Mötet som hölls efter högmässans slut, fattade beslut om att rusta upp hemvärnsstugan på Hjärthalla i Mörby.

- Harry Brandelius gav gratiskonsert på Hanö. Fru Signe Augustsson hade genom en veckotidning fått önska sig besök av någon känd sångare till sin födelsedag. Det fick hon också, när hennes idol Brandelius och hans fru Ingalill Rossvald kom över till ön med Sundspilen. Det blev gratulationsbukett och många sånger till dragspelsmusik.

1 aug. Mjällbybo driver skomakeri och har kvarn i samma hus. I dessa teknikens tider försvinner de gamla hederliga yrkena. En som dock envist håller sig fast vid sin gamla födkrok är Hasse Hansson i Mjällby, som kan titulera sig både skomakare och mjölnare. Kvarnen som inköptes 1960 uppfördes en gång i tiden som vädermølla och har givetvis många "stormiga" år på nacken.

- För första gången har F17 i Kallinge förlagt ett flygpojksläger till Torsö. Ett femtiotal pojkar från Haparanda i norr till Karlskrona i söder, genomgår en kurs i luftbevakningstjänst under fältmässiga former.

- Medicinalstyrelsen tillstyrker ansökan av leg. sjuksköterskan Bertha Liljedal, Istaby, som dispens för att inneha tjänsten som distriktssköterska i Mjällby.

10 aug. Ungdomar i skiftande åldrar mellan 9-15 år, alla medlemmar av

URK, Ungdomens Röda kors, har samlats till en lägervecka ute på Torsö. Det är Kronobergs län som anordnat lägret, men man har också några gäster från våra nordiska länder. Man har ett långt program som skall fullgöras, såsom sjukvård och livräddning, även undervisning i brandtjänst. Spel, lekar och underhållning finns med och avslutning med lägerbål och fyrverkeri.

- Rekordsjöman finns i Mjällby. Rorsmannen Knut Olofsson har under sin fyrtioåriga sjömanstid hunnit med ca trehundra resor över Nordatlanten förutom alla andra färder kors och tvärs över jordens hav. 1923 mönstrade jag på min första båt, den lilla djupekåskutan "Familjen", från vilken jag inhämtade mina första lärospår om sjömanslivet. Hyran var 25 kr i månaden. Vidare blev det rederiaktiebolaget Transatlantic och Broströmskoncernen, uppger Olofsson. Numera sedan nio år tillbaka seglar han amerikalinjens "Kungsholm", som inte enbart går traden Göteborg – New York, utan även lyxkryssningar där Olofsson varit med på fem jorden runtresor, två söderhavskryssningar och tjugosju kryssningar Karibiska havet – Västindiska öarna. Närmast i programmet ligger fem sådana resor innan hemkomsten med julbåten från New York. Under årens lopp har han varit med om att rädda många besättningsmän som varit i sjönöd på främmande fartyg och som sedan förlist.



Den främsta symbolen för vårt Lister

Text och foto av Marcus Bernhardsson

Vår bygd är gammal, mycket gammal och den heraldiska symbolen för Listers härad är, sedan flera hundra år tillbaka i tiden, en röd vapensköld med en i dexter ställd hillebard i silver, omgiven av tvenne femuddiga stjärnor i guld.

Vapnet är känt sedan i vart fall år 1535, och är alltså från vår danska, katolska, medeltid, en tid då Lister inte bar epitetet härad, utan var ett eget geografiskt område mellan Skåne och Blekinge. Vapnet är alltså känt från 1535, men är förmodligen äldre. Undertecknad har besökt Landsarkivet i Lund för att försöka reda ut vapnets historia och härkomst, men arkivets handlingar ger inget svar på dessa frågor. Om det finns arkivhandlingar som preciserar vapnets ålder och härkomst etc, så finns troligtvis detta material vid "Statens Arkiver" i Köpenhamn. År 2011 väckte undertecknad frågan i kyrkorådet, om församlingen inte borde förse kyrkan med Listers härads vapensköld. Min hemställan hos kyrkorådet bifölls och undertecknad tog sig an att ro projektet i land. Jämte tillskott av kyrkorådet kom en donation till "Mjällby kyrkas prydnad" av paret Tage och Inez Olsson, Lörby, att utgöra finansieringen.

En ritning av vapnet behövdes men någon sådan fanns inte. Det danska hovets heraldiker, Ronny Andersen, kontaktades med förfrågan om han kunde rita Listers härads vapensköld. Ronny tackade ja till förfrågan och i december 2011 erhöll vi professionella ritningar av Listers häradsvapen.

Undertecknad kopierade dessa ritningar samt anlät tryckeriet Mixi Print i Olofström för att få dessa i skala 1:1, alltså ritningar i vapnets naturliga storlek. Ritningar av vapnet från 1,20 m i höjd till 60 cm i höjd beställdes. Därpå konsulterades designer Sara von Ehrenheim, Stockholm, om hon kunde tänka sig att vara behjälplig vid fastställandet av hur stor skölden borde vara för kyrkorummet i Mjällby. Plat-

sen för sköldens placering bestämdes så till kyrkans västra vägg, ovanför sakristikistan, och den tavla som tillfälligt hängt på denna vägg har nu fått annan placering.

Sedan följde fyra provhängningstillfällen då långt över hundra digitala bilder togs från alla möjliga vinklar. Min kamera blev överhettad och fick sändas på lagning, varför jag fick låna en annan kamera. Mängder av bilder sändes via e-post till Sara i Stockholm, som tillförde många förtjänstfulla synpunkter rörande vapnets storlek och placering.

Ps. 18:3

Vårt heraldiska vapen fastställdes så till att utföras i ca 90 cm i höjd och ca



Här syns Inge Rolander i sin ateljé vid tillverkningen av vapenskölden



Listers härads tingshus uppfördes 1920-1921 efter ritningar av arkitekt Gunnar Asplund. Här syns krönet av tingsrätts-salens domarstol. Listers häradsvapen är här framställt med en spegelvänd hillebard samt med en tredje femuddig stjärna.

70 cm i maxbredd. Nu skulle skölden tillverkas. Carl Malmstens eleven, bildhuggare Inge Rolander, Tocken, tillfrågades ifall han kunde tänka sig att utföra denna extraordinära uppgift. Han åtog sig uppdraget. Inge och jag kom att föra såväl långa som många intressanta samtal rörande konstverkets reella utformning. Inge ville t.ex. ha skölden plan, jag ville ha den välvd. Den blev välvd. Inge ville ha sköldens frytor släta, jag ville ha dem knivskurna. De blev knivskurna.

Träslaget skulle fastställas. Inge föreslog lind och så blev det. Sju stycken

sammanfogade lindstavar beställdes från det framstående "Falu finsnickeri KB" i Dalarna. Träet kom och Inge funderade, skissade, ritade och hyvlade, högg och snidade från och till i ca sju veckor. Skölden målades i något matare än danskt postlåderött, dvs. i färgen feuerrot från "Mias Färg & Miljö AB", medan "Nilssons stenhuggeri" bladguldade sköldens två femuddiga stjärnor.

Skölden var så klar och vid skärtorsdagens mässa, som leddes av kyrkoherde Patrik Carlsson, kunde Mjällby församling högtidligen mottaga och pryda vår

kyrka med den främsta symbolen för vårt Lister. Församlingens förhoppning är att denna symbol för oss alla kommer att stärka de listerlänska banden till såväl vår historia som till nuet samt inte minst, till vår bygd och vår kyrka.

Kom gärna och titta på detta konstverk, som är den främsta heraldiska symbolen för oss Listerbor.



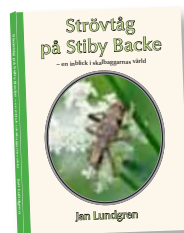
BYGDEHISTORISK AFTON



Listers härads vapensköld.
Illustration Richard Svensson, 2012

Vapensköld och riddartid. Onsdagen den 25 juli kl. 19.00 i Mjällby kyrka.

Marcus Bernhardsson berättar om heraldik och om Listers härads vapensköld, som har sina rötter i en tid då Lister var ett eget geografiskt område mellan Skåne och Blekinge. Sommarandakt av Patrik Carlsson. Kaffeservering.



Småkryp i din närhet Onsdagen den 22 augusti kl. 18:30 i Mjällby kyrka.

OBS tid och plats!
Jan Lundgren, fd lektor i botanik, föreläser om skalbaggar och andra insekter från Listers fyra naturreservat. Kaffeservering
Arrangör: Mjällby Lekmannakår



Foto Jan Lundgren

Listers häradsvapen



Ekoxen, Blekinges landskapsdjur, bär här upp Blekinges landskapsvapen. Bilden är hämtad ur: "Våra landskapsymboler" av Clara Nevéus & Vladimir A. Sagerlund

I Sölvesborgs kommun finns det sju stycken naturreservat. Fyra av dessa naturreservat finns inom Mjällby församlingens gränser, dessa är Stiby backe, Spraglehall, Listershuvud och Hjärthalla.

Kyrkoherdens tankar

Förra våren skrev jag här i Kyrknytt att det planerades en pilgrimsled i våra trakter. Nu är leden genom Blekinge invigd och Mjällby kyrka är ett av delmålen för den som färdas längs pilgrimsvägen. Det märks utanför huvudentrén till vår kyrkogård där det nu finns en fin skylt som berättar om pilgrimsvandring och om vår kyrka. I detta nummer av Kyrknytt beskrivs projektet mera ingående av vår församlings kontaktperson Marcus Bernhardsson. Kanske blir du också inspirerad att pröva på den gamla kyrkliga traditionen att färdas långsamt mot avlägsna mål och samtidigt göra en resa inåt i själen. Man måste inte gå en lång sträcka utan var och en kan lägga upp en rutt som är lagom för den egna tiden och orken. Inne i vår kyrka kan man numera göra en spännande tidsresa genom att studera vår nyaste väggprydnad. Den pryder också omslaget på denna

tidning. Listers härads vapensköld hänger sedan Skärtorsdagen till höger om utgången till vapenhuset och den beskrivs mera utförligt på annan plats i tidningen. Marcus har ansvarat även för det projektet och vi är stolta över att denna vackra och noggrant utförda symbol för Listerlandet nu finns i vår kyrka. Särskilt roligt är det också att hantverkaren som fört verktyg och pensel är vår egen församlingsmedlem Inge Rolander. En av våra många aktiviteter i sommar har vapenskölden i centrum. I samband med sommarkvällsandakten den 25 juli kommer vi att få veta mycket mera om dess historia och om de heraldiska symboler som den återger. Som vanligt finns det mycket trevligt att se fram emot inför en sommar på Listerlandet. Här finns något för alla oavsett om man föredrar stillhet och avkoppling, god mat vid en fiskehamn, vackra naturupplevelser, sol och bad eller spänningen och

folkfesten på Strandvallen. Mjällby församling bidrar som alltid med många sommargudstjänster och konserter av olika slag och på olika platser. Missa inte kalendariet på sista sidan. Hoppas att vi ses någon gång under sommaren. En riktigt skön sommar önskar jag alla läsare av Kyrknytt!

Patrick



Sverige har fått en ny prinsessa

Av Marcus Bernhardsson

Den 23 februari fick HKH Kronprinsessan Victoria och HKH Prins Daniel en prinsessa, HKH Prinsessan Estelle Silvia Ewa Mary, hertiginna av Östergötland.

Prinsessan Estelle är nu nummer två i tronföljden och kommer en dag att bli drottning av Sverige. Hennes dop förrättades i Slottskyrkan på Stockholms Slott, tisdagen den 22 maj av ärkebiskopen för Svenska kyrkan, Anders Wejryd. Biträdande officiant var vid detta tillfälle överhovpredikant, biskop emeritus Lars-Göran Lönermark samt domprosten i Stockholm, Åke Bonnier.

Dopet är jämte nattvarden ett av Svenska kyrkans två sakrament. Ett sakrament är en helig handling och genom dopet förs en människa samman med Kristus och blir medlem av den världsvida kyrkan. När dopet förrättas enligt Svenska kyrkans ordning blir den som döps tillhörig Svenska kyrkan.

Dopet är grundat i Jesu dop- och missionsbefallning: ”Gå därför ut och gör alla folk till lärjungar: döp dem i Faderns och Sonens och den heliga Andens namn och lär dem att hålla alla de bud jag har gett er. Och jag är med er alla dagar till tidens slut.” (Matteusevangeliet 28:18-20.)

Dopet är inte en namngivningsceremoni, men namnet får vid dopet uttrycka vars och ens personliga identitet.



© Kungahuset.se

I samband med den kungliga nedkomsten i Stockholm, hissades många blågula flaggor samtidigt som dundrande saluter sköts runt omkring i Sverige medan det från många predikstolar tillkännagavs att Sverige har fått en ny tronarvinge.



dop

| | |
|--|------|
| Stella Märta Adelia Sidfeldt, Hällevik | 15/1 |
| Alice Veronica Wickman, Lörby | 15/1 |
| Ellie Linnéa Gullander, Mjällby | 28/1 |
| Carl Anton Måns Balkestam, Mjällby | 5/2 |
| Hugo Håkansson Lysell, Sölvesborg | 11/2 |
| Milo Fredrik Wiking Mattisson, Mjällby | 11/2 |
| Nils William Munter, Västra Frölunda | 18/2 |
| Charlie Peter Sven Johansson, Markasträtet | 24/3 |
| Melinda Nea Augustsson, Mjällby | 25/3 |
| Ebbe Valton Nennesson, Hällevik | 25/3 |



BEGRAVNING

| | |
|------------------------------------|------|
| Anders Nilsson, Hällevik | 12/1 |
| Arne Eriksson, Mjällby/Alsterbro | 13/1 |
| Rune Eliasson, Nogersund | 18/1 |
| Åke Gustafsson, Hörvik | 19/1 |
| Einar Nilsson, Hörvik | 20/1 |
| Edith Oredsson, Hällevik | 25/1 |
| Bengt-Jörgen Nelsson, Mörby | 26/1 |
| Sture Holmström, Krokås | 27/1 |
| Thure Eliasson, Lörby | 27/1 |
| Birgitta Larsson, Istaby | 3/2 |
| Signe Carlsson, Hällevik | 3/2 |
| Marianne "Maja" Petersson, Mjällby | 10/2 |
| Sonja Bengtsson, Hörvik | 29/2 |
| Kerstin Lennberth, Nogersund | 29/2 |
| Signe Olofsson, Hällevik | 2/3 |
| Britt Persson, Mjällby | 7/3 |
| Kjell Stedt, Mjällby | 16/3 |

Anslagstavla

Önskar du besök eller vill prata med någon?
Ring **Diakoniassistent Marie 509 97**

Om du önskar erhålla ytterligare något exemplar av Kyrknytt, så är du välkommen in på pastorsexpeditionen, Stenlängan, församlingshemmet eller kyrkan för att få ett exemplar.



Expeditionstiderna i Mjällby församling

Kyrkvägen 4, 294 71 Sölvesborg

E-post: mjallby.forsamling@svenskakyrkan.se

www.svenskakyrkan.se/mjallby

Pastorex. och kyrkogårdsförvaltning

öppen tisdag-torsdag 10-11

Dessutom telefontid

måndag-fredag 10-12 0456-500 21

Fax 504 61

Tjänstgörande präst 500 26

Församlingspedagog 542 54

Diakoniassistent 509 97

Kantor 509 97

Församlingsvärdinna

Församlingshemmet 507 15

Kyrkvaktmästare

måndag-fredag 9.30-10 509 90

Nils-Erik Eriksson 0733-80 36 63

Hans-Peter Eriksson 0733-80 36 62

Alexander Karlsson 0733-80 36 61

Bostadstelefoner:

Kyrkoherde Patrik Carlsson 101 98

Komminister Solveig Wollin 158 67

Diakoniassistent Marie Nilsson 101 18

Kyrkokantor Bo Knutsson 560 93

Kyrkokantor Maria Duvald 199 69

Kyrkovaktmästare Nils Erik Eriksson 507 30

Kyrkovaktmästare Hans-Peter Eriksson 541 18

Kyrkovaktmästare

Alexander Karlsson 0733-80 36 61

Församl.pedagog Emelie Hellsten 0454-469 56

Församl.värd. Åse Balkestam-Berglund 506 94

Barn- och ungdomsledare:

Louise Ingvarsson 509 48

Anna Kjellsson 528 26

Kyrknytt för Mjällby Församling sommaren 2012

Redaktionen: Marcus Bernhardsson, Emelie Hellsten, Birgit Larsson och Anette Olofsson.

Ansvarig utgivare: Patrik Carlsson

Red. förbehåller sig möjligheten att förkorta insända artiklar.

Tryckt på miljövänligt papper.



KALENDARIUM

Sommaren 2012

Söndag 17/6 Andra söndagen efter trefaldighet

18.00 Musikgudstjänst, Patrik Carlsson, Ida Knutsson – fiol, Markus Hallinen – piano.

Fredag 22/6 Midsommarafton

10.00 Midsommarstången kläs vid församlingshemmet. Tag gärna med blommor och grönt.
16.00 Dans och lekar vid midsommarstången.
17.00 Helgmålsbön med folkmusik, Solveig Wollin, Maria och Bo Knutsson, Rolf Nilsson, Ida Knutsson.

Lördag 23/6 Midsommardagen

20.00 Musik och lyrik i sommarkvällen, Kyrkokören, Celenokören, Rolf Nilsson – sång, Maria Knutsson – sång, Uno Hellgren – trumpet, andakt: Solveig Wollin.

Söndag 24/6 Den helige Johannes Döparens dag

14.00 Sommargudstjänst på Mörby backe, Solveig Wollin, medtag kaffekorg.

Söndag 1/7 Fjärde söndagen efter trefaldighet

10.00 Gudstjänst med dop, Solveig Wollin.

Söndag 8/7 Apostladagen

11.00 Killebomgudstjänst på Stortorget i Sölvesborg (vid regn i S.t Nicolai k:a), gemensam gudstjänst för Svenska kyrkan i Sölvesborgs kommun. Körsångare, musiker och präster från Mjällby, Gammalstorp-Ysane och Sölvesborg. Församlingarna bjuder på sillmacka efter gudstjänsten.

Tisdag 10/7

20.00 Sommarkvällskonsert med "Sax Vocals", Pia Karlsson – sång, B G Olsson – saxofon, Mikael Loorentz – keyboard, fri entré.

Söndag 15/7 Sjätte söndagen efter trefaldighet

10.00 Sommargudstjänst vid Listerkyrkan, Patrik Carlsson, Rolf Nilsson – sång, kaffe efter gudstjänsten, gemensam gudstjänst med Listers EFS.

Lördag 21/7

11.00 Gudstjänst vid Engelska kyrkogården på Hanö, Patrik Carlsson.

Söndag 22/7 Kristi förklarings dag

10.00 Gudstjänst vid minneslunden på kyrkogården, Patrik Carlsson, Ida Knutsson – fiol.

Onsdag 25/7

19.00 Sommarandakt för Listers och Bräkne kontrakt i Mjällby kyrka, "Vapensköld och riddartid", Marcus Bernhardsson, Patrik Carlsson, enkel fika i kyrkan.

Lördag 28/7

18.00 Sommarkvällskonsert, Johan Wållberg – sång, Björn Stoltz – piano, fri entré.

Söndag 29/7 Åttonde söndagen efter trefaldighet

10.00 Gudstjänst, Patrik Carlsson.

Söndag 5/8 Nionde söndagen efter trefaldighet

10.00 Högmässa, Solveig Wollin.

Söndag 12/8 Tionde söndagen efter trefaldighet

18.00 Musikgudstjänst, Solveig Wollin, Maria Duvald, solister.

Söndag 19/8 Elfte söndagen efter trefaldighet

10.00 Gudstjänst, Solveig Wollin.

Onsdag 22/8

18.30 Bygdehistorisk afton i Mjällby kyrka, "Småkryp i din närhet", Jan Lundgren, fd lektor i botanik, föreläser om skalbaggar och andra insekter från Listers fyra naturreservat, arrangör: Lekmannakåren.

OBS! Ändringar kan förekomma. Se alltid tidningarnas predikoturer.